

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۲۱۷۷۳

چاپ اول

۱۳۹۵

INSO

21773

1st.Edition

2017

**Identical with
ISO 19429:2015**

دندانپزشکی - سامانه شناسه گذاری
کاشتنی های دندان

**Dentistry - Designation system for
dental implants**

ICS:11.060.15

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران- ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج- ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۸۱۱۴-۳۲۸۰۲۶ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4-Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«دندانپزشکی - سامانه شناسه‌گذاری کاشتنی‌های دندان»

رئیس:

هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

فاطمی، سید مصطفی
(دکترای تخصصی دندانپزشکی-مواد دندان)

دبیر:

کارشناس آزمایشگاه بندرسازان جنوب گناوه

احمدی، مریم
(کارشناسی فیزیک)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

مدرس دانشگاه پیام نور گناوه

حیدری، شهناز
(کارشناسی ارشد شیمی)

دکتر دندانپزشک درمانگاه تامین اجتماعی گناوه

جاویدنیا، ایوب
(دکترای دندانپزشکی)

کارشناس آزمایشگاه بندرسازان جنوب گناوه

خادمی مقدم، الهام
(کارشناسی فیزیک)

محقق مرکز تحقیقاتی بیوکمپ

خادمی مقدم، فاطمه
(کارشناسی زیست شناسی)

مدرس دانشگاه آزاد گناوه

راهنما، الهه
(کارشناسی ارشد فیزیک)

کارشناس آزمایشگاه بندرسازان جنوب گناوه

رستمی، صدیقه
(کارشناسی شیمی)

کارشناس مسئول گروه پژوهشی مهندسی پزشکی پژوهشگاه
استاندارد

طیب زاده، سید مجتبی
(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

اعضا:

گندمی، شیوا
(دکترای دندانپزشکی)

مخلص پور، طاهره
(دکترای دندانپزشکی)

موسوی نسب، سیده مریم
(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

هاشمی پور، مهتاب
(دکترای تخصصی دندانپزشکی-جراح و متخصص
بیماریهای لثه)

ویراستار:

طیب زاده، سید مجتبی
(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

سمت و/یا محل اشتغال:

دکتر دندانپزشک

دکتر دندانپزشک

کارشناس تجهیزات پزشکی بیمارستان امیرالمومنین گناوه

دکتر دندانپزشک

کارشناس مسئول گروه پژوهشی مهندسی پزشکی پژوهشگاه
استاندارد

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
و	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۲	۴ طبقه بندی، شناسه گذاری و کدگذاری
۳	کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد «دندانپزشکی - سامانه شناسه‌گذاری کاشتنی‌های دندانی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در شصت و بیست و هشتمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۵ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی/منطقه‌ای زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی/منطقه‌ای مزبور است:

ISO 19429:2015, Dentistry -Designation system for dental implants

دندانپزشکی - سامانه شناسه گذاری کاشتنی های دندانی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، ارائه سامانه ای برای شناسه گذاری موقعیت بدنه^۱ کاشتنی^۲ درون فک و برای استفاده مورد نظر همراه با طرح شرح داده شده در استاندارد ISO3950 است. این سامانه قابل مشاهده بودن وسیله درون حفره دهانی، یا وجود قسمت های میان مخاطی^۳ یا ترمیم^۴ های کاشتنی را نشان نمی دهد. از آنجایی که این سامانه، موقعیت ترمیم و نه شکل آن را شرح می دهد، استفاده از اعداد ۵ تا ۸ شناسه گذاری یک چهارم (نیم فک) که برای نشان دادن دندانهای شیری به کار می رود، ضروری نیست. توصیه می شود این اطلاعات توسط پزشک مسئول، در پرونده بیمار ثبت گردد و در دسترس بیمار قرار گیرند.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می شوند. در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه های بعدی برای این استاندارد الزام آور است. استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

2-1 ISO 1942, Dentistry – Vocabulary

یادآوری - استانداردهای ملی زیر در رابطه با واژه نامه دندانپزشکی موجود است:

- استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۱۸: سال ۱۳۶۶، دندانپزشکی - واژه ها و اصطلاحات - بخش اول: اصطلاحات پایه، با استفاده از استاندارد ISO1942-1:1977 تدوین شده است.

- استاندارد ملی ایران شماره ۳۰۲۷: سال ۱۳۶۸، دندانپزشکی - واژه ها و اصطلاحات مربوط به آزمون مواد ابزار و تجهیزات، با استفاده از استاندارد ISO1942-4:1976 تدوین شده است.

- 1-Body
- 2-Implant
- 3- Transmucosal
- 4-Restoration

-استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۹۲: سال ۱۳۶۷، دندانپزشکی- واژه‌ها و اصطلاحات بخش ۲ مواد دندانی، با استفاده از استاندارد ISO1942-11:1977 تدوین شده است.

2-2 ISO 3950, Dentistry – Designation system for teeth and areas of the oral cavity

یادآوری ۱- استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۳۹۸: سال ۱۳۸۸، دندانپزشکی- سامانه های علامت گذاری برای دندان‌ها و نواحی حفره دهانی با استفاده از استاندارد ISO 3950:2009 تدوین شده است.

2-3 ISO 16443, Dentistry — Vocabulary for dental implants systems and related procedure

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف داده شده در استاندارد ISO1942 و استاندارد ISO 16443 به کار می‌رود.

۴ طبقه‌بندی، شناسه‌گذاری و کدگذاری

این طرح از سه مشخصه^۱ برای نشان دادن موقعیت هر بدنه کاشتنی با به کارگیری دو مورد اول سامانه مربوط که در استاندارد ISO 3950 شرح داده شده، استفاده می‌کند.
در همه موارد ترتیب زیر باید به کار برده شود.

- مشخصه ۱: رقمی در گستره ۱ تا ۴ است و بدنه‌های کاشتنی را به ترتیب در یک چهارم راست بالا، یک چهارم چپ بالا، یک چهارم چپ پایین، یک چهارم راست پایین نشان می‌دهد.

یادآوری- از آنجایی که این سامانه، موقعیت ترمیم و نه شکل آن را شرح می‌دهد استفاده از اعداد ۵ تا ۸ شناسه‌گذاری یک چهارم که برای نشان دادن دندان شیری به کار برده می‌شود، ضروری نیست.

- مشخصه ۲: رقمی است در گستره ۱ تا ۸ و موقعیت یک بدنه کاشتنی در یک چهارم تعریف شده در موقعیت مشابه^۲ که یک دندان طبیعی است را نشان می‌دهد.

- مشخصه ۳: همیشه مشخصه "!" است که برای نشان دادن وجود یک بدنه کاشتنی و در موقعیت نشان داده شده توسط مشخصه‌های ۱ و ۲ است.

مشخصه‌ها باید بدون فاصله یا نشانه سجاوندی^۳ نوشته شوند. برای مثال ۳۶! نشان دهنده وجود یک بدنه کاشتنی دندانی در ناحیه اولین مولر فک پایین سمت چپ است.

1-Character
2-Analogous
3-Punctuation

کتابنامه

- [1] ISO 3166-1, Codes for the representation of names of countries and their subdivisions — Part 1:Country codes
- [2] ISO 16059, Dentistry — Required elements for codification used in data exchange
- [3] ISO 16498, Dentistry — Minimal dental implant data set for clinical use
- [4] ISO/TR 13668, Digital coding of oral health and care
- [5] ISO/TR 15599, Digital codification of dental laboratory procedures